Instructeur gehandicaptensport (K1518)

Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Verzorgt lessen in de gehandicaptensport	
Complexiteit:	De werkzaamheden worden uitgevoerd in een wisselende tot gestructureerde context, waarin de beginnend beroepsbeoefenaar te maken heeft met sporters met uiteenlopende lichamelijke, zintuiglijke en/of verstandelijke beperkingen, niveaus en behoeften. Deze moet zelfstandig keuzes maken over werkvormen, instructie, intensiteit van de trainingen en het gebruik van hulpmiddelen. In sommige gevallen kan ook de motivatie van de sporters om actief deel te nemen een uitdaging zijn. Dit vraagt om een hoge mate van flexibiliteit en differentiatie, zowel in lesinhoud als in begeleiding. Aansluiten bij de belevingswereld en de juiste wijze van communiceren zijn belangrijk voor het bereiken van de beoogde doelen. De benodigde vakkennis en vaardigheden variëren van basis tot specialistisch. Dit is afhankelijk van de doelgroep, met name de aard en mate van de beperking, en van de context waarin de lessen plaatsvinden: recreatie, onderwijs, revalidatie, wedstrijdsport of topsport. In situaties met lichte beperkingen of minder complexe contexten, zoals recreatie en onderwijs, volstaat doorgaans basiskennis. In meer veeleisende contexten, zoals revalidatie, wedstrijdsport op hoger niveau of topsport, is specialistische deskundigheid vereist. Een complicerende factor is dat de beginnend beroepsbeoefenaar ook moet anticiperen op onverwachte situaties, zoals plotselinge overprikkeling of overbelasting bij sporters.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt zelfstandig lessen in de gehandicaptensport. Die draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en legt verantwoordelijkheid af aan de vereniging of organisatie waartoe de activiteit behoort. Ook is die verantwoordelijk voor het creëren van een veilige, inclusieve en stimulerende leeromgeving, waarin sporters met een handicap optimaal kunnen deelnemen. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in voorkomende situaties samen met collega's en stuurt het assisterend kader aan. Ten slotte is die verantwoordelijk voor de afstemming met meerdere betrokkenen, zoals ouders, begeleiders, zorgverleners en collega's.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Stelt een lessenplan op	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over beginsituatie, mogelijkheden van sporters, sportomgeving en eigen kwaliteiten. Op basis daarvan stelt hij doelstellingen en een lessenplan op, uitgewerkt in een lesprogramma.	De beginnend beroepsbeoefenaar beschrijft de beginsituatie correct en volledig, formuleert realistische concrete doelstellingen en stemt lesopbouw logisch af op doelen en doelgroep. Hij informeert betrokkenen juist en volledig.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een lessenplan opgesteld dat aansluit bij de beginsituatie en doelstellingen; betrokkenen zijn geïnformeerd over het lessenplan en de lessen.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Voert lessen in de gehandicaptensport uit	De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt elke les voor door het lesdoel te bepalen en passende oefeningen, materialen en werkvormen te kiezen, rekening houdend met verschillen tussen sporters.	De beginnend beroepsbeoefenaar geeft duidelijke instructie, demonstreert vaardigheden en enthousiasmeert, bewaakt fysieke en sociale veiligheid, past differentiatie toe en sluit de les af met feedback.	De beginnend beroepsbeoefenaar voert de les uit; sporters en eventuele betrokkenen ontvangen informatie over het verloop en de les wordt geëvalueerd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Begeleidt sporters met een beperking	De beginnend beroepsbeoefenaar begeleidt sporters met een beperking voor, tijdens en na de les, stemt de aanpak af op hun ontwikkeling en belevingswereld, en motiveert deelname.	De beginnend beroepsbeoefenaar handelt consequent volgens de gedragscode, hanteert positief coachen, bewaakt sociale en fysieke veiligheid bewust en effectief, en stemt communicatie af op de doelgroep.	De sporters zijn begeleid, passend bij hun mogelijkheden en behoeften. Er is een sociaal veilige omgeving gecreëerd, waarin zij zich prettig en betrokken voelen.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Stuurt assisterend sportkader aan	De beginnend beroepsbeoefenaar stuurt assisterend sportkader aan bij de uitvoering van lessen gehandicaptensport, informeert over de lesinhoud, geeft passende opdrachten en instructies voor ondersteuning.	De beginnend beroepsbeoefenaar begeleidt positief, houdt gericht en zorgvuldig toezicht, formuleert haalbare opdrachten en neemt passende maatregelen op basis van waarnemingen. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt constructief verbeterpunten.	Het assisterend sportkader is aangestuurd en de assisterende taken zijn aantoonbaar uitgevoerd, passend bij de lesuitvoering gehandicaptensport.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op. Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld. Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting.	De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria. De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2	1, 2	20
2	D1-K1-W3, D1-K1-W4	3, 4	20

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl